

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09-535/29.04 2015

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, във връзка с чл. 13, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, чл. 102, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и чл. 17, ал. 2 от Наредба № 6 от 28.05.2001 г. за разпределение на учебното време за достигане на общообразователния минимум по класове, етапи и степени на образование, при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряване на обучението по учебния предмет

УТВЪРЖДАВАМ

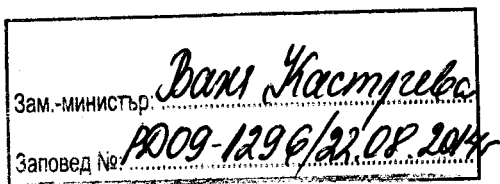
Учебна програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет **живопис (учебна практика)** за X, XI, XII клас по професия код **214010 „Дизайнер“**, специалност код **2140112 „Рекламна графика“** от професионално направление код **214 „Дизайн“**.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2015/2016 година.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Ваня Кастрева – заместник-министър.

ПРОФ. ТОДОР ТАНЕВ

Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за задължителна професионална подготовка

по

ЖИВОПИС
(учебна практика)

за X, XI, XII клас

Утвърдена със Заповед № РД 79-535/29.04.2015 г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 214

„ДИЗАЙН“

ПРОФЕСИЯ:

код 214010

„ДИЗАЙНЕР“

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 2140112

„РЕКЛАМНА ГРАФИКА“

София, 2015 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е предназначена за професията „Дизайнер“, специалност „Рекламна графика“ от професионално направление „Дизайн“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното обучение и образование, за която по учебния план се изучава учебният предмет **живопис – учебна практика**.

В учебната програма е включен учебен материал, с овладяването на който се цели учениците да усвоят система от знания за рисуване от натура на предмети и природни пейзажи върху различни формати на рисувателния лист и да използват наученото в своето творчество – по памет и по въображение, с характерната за местоположението на предметите перспектива и с използване на различни изобразителни и живописни техники. Учениците се запознават с основните принципи за създаване на обемно-пространствено изграждане на рисунката.

Обучението по предмета се осъществява във взаимовръзка с учебните предмети от отрасловата и специфичната подготовка: цветознание, перспектива, компютърна графика, рекламна графика, графични техники и рисуване.

Формирането на професионалните компетенции по учебния предмет е на основата на усвояването на специфични практически умения и знания, принципи и правила, както и на базата на самостоятелна работа. Изискванията за изграждане на практически умения при работа с изобразителни материали налагат обучението да се провежда в добре оборудван, специализиран кабинет – ателие. Характерът на учебния предмет изисква онагледяване с различни изобразителни средства: рисунки, живописни творби, проекти, репродукции, фотоси, албуми, предмети, гипсови орнаменти, драперии и др., посещение на изложби.

В края на обучението учениците трябва да могат да използват различни живописни техники при работа с изобразителни материали, да пресъздават обектите от натура с характерните за местоположението им перспективни изменения, да владеят принципите на изграждане на композицията и съставните ѝ елементи в изящната рисунка и да правят хармонични цветосъчетания.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Основните цели на обучението са: придобиване на знания за боравене с различни специфични професионални термини и понятия, характеристики и класификации, знания и умения за работа с различните изобразителни техники и други материали, адекватни на съответната задача; за изпълнение в материал и изграждане на нагласа за самостоятелна творческа и изпълнителска работа, проучвателна и справочна дейност с необходимата литература.

Учебното съдържание е структурирано в раздели. В тях са включени упражнения за подбор и ползване на най-подходящите изобразителни живописни техники за изпълнение на съответната тема.

Учебното съдържание е структурирано по теми. Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените в раздела, като в рамките на

определения брой часове разглежда и теми, даващи възможност за професионална реализация и кариерно развитие чрез включване в продължаващо професионално обучение.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

X клас

II учебен срок – 18 учебни седмици x 2 учебни часа = 36 учебни часа

Всичко: 36 учебни часа

XI клас

I учебен срок – 18 учебни седмици x 2 учебни часа = 36 учебни часа

II учебен срок – 18 учебни седмици x 2 учебни часа = 36 учебни часа

Всичко: 72 учебни часа

XII клас

I учебен срок – 18 учебни седмици x 2 учебни часа = 36 учебни часа

II учебен срок – 13 учебни седмици x 2 учебни часа = 26 учебни часа

Всичко: 62 учебни часа

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е структурирано в раздели и теми. За всеки раздел са записани общият брой часове и примерните теми (съгласно таблици 1, 2 и 3). Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените за раздела. За постигането на целите на обучението учебните часове се разделят на: за нови знания, упражнения, преговори и конферанси за оценка.

Таблица 1 – X клас

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	Брой учебни часове
I	Раздел 1: Изясняване на понятията в живописа. Техника на работа с различни цветни материали.	6
II	Раздел 2: Тонално изграждане на форма и пространство. Постановки в хроматични цветове, топла и студена гама.	12
III	Раздел 3: Живописно изграждане и стилизация на елементи от флората и фауната. Етюди в ахроматични цветове.	8
IV	Раздел 4: Пейзаж – изграждане на първи и втори план. Разработка на детайли, живописно изграждане.	10

Таблица 2 – XI клас

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	Брой учебни часове
I	Преговор	4
II	Раздел 1: Натюрморт. Плоскостно-декоративен и обемно-пространствен начин на изграждане.	18
III	Раздел 2: Принципи на изказ на идея.	14
IV	Раздел 3: Портрет. Варианти на изграждане.	14
V	Раздел 4: Предаване на идея чрез познаваемост, подобие, асоциативен образ.	22

Таблица 3 – XII клас

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	Брой учебни часове
I	Преговор	2
II	Раздел 1: Композиционни ескизи с човешка фигура.	20
III	Раздел 2: Техника и технология на акрилните и маслените бои.	20
IV	Раздел 3: Създаване и организация на картинното пространство. Изследване на тема и сюжет.	20

X клас

Раздел 1. Изясняване на понятията в живописта. Техника на работа с различни цветни материали – 6 учебни часа

Тема 1. Работа с пастели (сухи и маслени).

Тема 2. Работа с акварел и цветни моливи.

Тема 3. Работа с други живописни техники.

Раздел 2. Тонално изграждане на форма и пространство. Постановки в хроматични цветове, топла и студена гама – 12 учебни часа

Тема 1. Натюрморт в топла гама с контрастно осветление.

Тема 2. Натюрморт в студена гама с контрастно осветление.

Раздел 3. Живописно изграждане и стилизация на елементи от флората и фауната. Етюди в ахроматични цветове – 8 учебни часа

Тема 1. Натюрморт с елементи от флората и фауната в ахроматични цветове.

Тема 2. Стилизация.

Раздел 4. Пейзаж – изграждане на първи и втори план. Разработка на детайли, живописно изграждане – 10 учебни часа

Тема 1. Запознаване с пейзажа като жанр, видове пейзажи.

Тема 2. Планове в пейзажа, въздушна перспектива.

Тема 3. Композиционен и смислов акцент.

XI клас

Преговор – 4 учебни часа

Раздел 1. Натюрморт. Плоскостно-декоративен и обемно-пространствен начин на изграждане - 18 учебни часа

Тема 1. Декоративно и тонално изграждане на форми от флората, фауната, предмети от бита в пространството.

Тема 2. Стилизиране на форми от флората, фауната, предмети от бита.

Тема 3. Обемно-пространствен начин на изграждане. Артистични ескизи.

Раздел 2. Принципи на изказ на идея – 14 учебни часа

Тема 1. Предаване на идея чрез подобие.

Тема 2. Предаване на идея чрез асоциация.

Тема 3. Предаване на идея чрез абстракция.

Раздел 3. Портрет. Варианти на изграждане - 14 учебни часа

Тема 1. Видове портрети. Вариативност.

Тема 2. Живописно изграждане на типаж – изразяване на силни емоционални състояния.

Раздел 4. Предаване на идея чрез познаваемост, подобие, асоциативен образ – 22 учебни часа

Тема 1. Стилизиран образ.

Тема 2. Обемно-пространствен образ, живописване по натура.

Тема 3. Иконичен образ.

Тема 4. Знак и символ.

Тема 5. Абстрактно изграждане.

XII клас

Преговор – 2 учебни часа

Раздел 1. Композиционни ескизи с човешка фигура – 20 учебни часа

Тема 1. Живописен ескиз на фигура от натура. Проучвателни скици на човешката фигура с материал по избор.

Тема 2. Изграждане на картинното пространство чрез използване на фигура и елементи от растителния и животинския свят.

Тема 3. Композиция от фантазни образи – творческа задача.

Раздел 2. Техника и технология на акрилните и маслените бои – 20 учебни часа

Тема 1. Свободна композиция. Усъвършенстване на уменията за изграждане на пространство чрез тон.

Тема 2. Абстрактна композиция (ескизи с маслени бои).

Тема 3. Изграждане на форми, преминаващи една в друга в пространството, образувайки различна структура.

Тема 4. Форма, цвят, пространство – творческа задача.

Раздел 3. Създаване и организация на картинното пространство.

Изследване на тема и сюжет – 20 учебни часа

Тема 1. Композиция „Човек – пространство”.

Тема 2. Композиция „Колелото на времето”.

Тема 3. Композиция „Съвремие”.

Тема 4. Абстрактни композиции – покой и движение.

Тема 5. Композиция – творческа задача.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва

да знаят:

- значението на живописца за художественото творчество;
- основните понятия в живописа – цвят, светлина, форма и пространство;
- технологията на живописа;
- да изграждат изобразителен обект;

да могат:

- практически да прилагат получените теоретични знания по живопис;
- да композират и тонално да изграждат пространството;
- да използват спецификата на материалите за живописно изграждане на формите;
- да анализират формата и характера на цялото и детайлите;
- да прилагат знанията и уменията си по живопис в изобразяването на обекти от натура;
- да създават картинно пространство.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Геър, А. Наръчник на художника. Алианс, 2000 г.
2. Райчев, Р. Цветовете в изкуството. ИК ЛИК, 2005 г.
3. Цонев, К. Технология на изящните изкуства. Наука и изкуство, 1974 г.
4. Евтимова, М. Интерпретации с цвят. Група Цвят, 2010 г.

VII. Авторски колектив

Венета Маринова – СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Пловдив

Марина Нанкова – СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Пловдив